

ประชาธิปไตยท้องถิ่น

ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์

คำนำ

พระเจดีย์ต้องสร้างจากฐาน อะไรที่สร้างจากยอดโดยไม่มีฐานก็จะพังครืนๆ เราพยายามสร้างประชาธิปไตยกันมา ๗๐ กว่าปีแล้วก็ล้มลุกคลุกคลานเรื่อยมา เพราะเราสนใจแต่ประชาธิปไตยระดับชาติ ฐานของประชาธิปไตยคือประชาธิปไตยท้องถิ่น หรือ Local Democracy ไม่มีประชาธิปไตยที่ไหนเป็นไปได้โดยปราศจากประชาธิปไตยท้องถิ่น

ในการร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำลังทำกันอยู่ขณะนี้ ถ้ายังสนใจกันเฉพาะประชาธิปไตยระดับชาติ เราคงจะล้มครืนซ้ำๆ ซากๆ อีก จึงหวังว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ นี้เพื่อนคนไทยจะใส่ใจศึกษาเรื่องประชาธิปไตยท้องถิ่นกันอย่างจริงจัง

คู่มือเล่มเล็กๆ เรื่อง “ประชาธิปไตยท้องถิ่น” นี้ เรียบเรียงมาจากคำบรรยายของ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ ในการประชุมเครือข่ายนโยบายสาธารณะ ที่มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติจัดขึ้น ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ เป็นนักรัฐศาสตร์ที่ให้ความสนใจเรื่องประชาธิปไตยท้องถิ่นมายาวนาน อาจารย์เอนกชี้ให้เห็นว่าประชาธิปไตยท้องถิ่นต่างจากประชาธิปไตยระดับชาติอย่างสำคัญที่ประชาธิปไตยท้องถิ่นเป็นการที่ประชาชนปกครองตนเอง แต่ประชาธิปไตยระดับชาติเป็นการเลือกตัวแทนไปปกครอง ประชาธิปไตยท้องถิ่นยังมีความอยู่ในจิตสำนึกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาของท้องถิ่นให้เข้มแข็ง

หวังว่าเพื่อนคนไทย กลุ่ม องค์กร และสถาบันต่างๆ จะศึกษาค้นคว้าและขับเคลื่อนประชาธิปไตยท้องถิ่น ให้ประชาธิปไตยระดับรากฐานไปรองรับส่วนข้างบน ทำให้ประเทศไทยทั้งหมดแข็งแรงมั่นคง แล้วก้าวหน้าต่อไปอย่างมีคุณภาพในตัวเองได้ในที่สุด

ประเวศ วะสี